

Aktivita č. 1 Noemova archa

1. hodina

Forma a podrobnější popis realizace

Žáci si nejprve samostatně a pak ve skupinách vytvoří seznam pro ně nejcennějších věcí. Následuje sehrávka příběhu o Noemově arše. V příběhu pak postupně přichází o své cenné věci – při nalodění musí zaplatit, musí zaplatit za jídlo, přichází bouře, ztroskotají na ostrově, musejí si z něčeho vybudovat nový domov. Na konci jim zbyde jediná poslední věc. Cílem je uvědomit si svoje aktuální potřeby a hodnoty, porovnat je s ostatními – čím se lišíme, v čem jsme si podobní. Dílčím cílem je prožít si situaci, kterou běžně prožívají uprchlíci.

Metody

Práce ve skupinách, živý obraz, pantomima

Pomůcky

Papíry a psací potřeby pro skupiny a pro žáky

Podrobný popis

Rozehřívací aktivita

- Žáci sedí v kruhu, vytvoří dvojici se sousedem po jeho levé ruce a dvě minuty si společně povídají. Pak v kruhu každý představí toho, s kým si povídal, řekne o něm 3 věci, o kterých si myslí, že jsou zajímavé, a které by mohly zajímat i ostatní.

Rozdělení do skupin

- Žáci se uspořádají v kruhu od nejstaršího k nejmladšímu podle toho, v jakém měsíci, případně v jakém roce se narodili. Pak se žáci rozdělí do několika skupin po 4.

10 věcí pro šťastný život

Ve skupinách žáci definují 10 věcí, které mají ve skupině společné, které jim v životě dělají radost, které jsou pro ně důležité. Musí se na nich ve skupině shodnout, pokud někdo s položkou nesouhlasí, nemohou ji zapsat. Definované věci si zapíší na větší arch papíru (min. A3).

Když mají skupiny seznam hotovy, označí v něm 3 věci, o kterých si myslí, že je budou mít i ostatní. Tyto tři věci si pak navzájem skupiny představí. Pak každá skupina vybere věc, o které si myslí, že ji tam ostatní nemají, a opět ji pak představí ostatním.

Reflexe:

- Bylo složité najít společné věci?
- Vyzkoušeli jsme si společně vytvořit seznam věcí, hodnot, které jsou pro naši skupinu důležité. Mohou odrážet jaké máme podobné či společné hodnoty a potřeby. Představili jsme si také některé hodnoty či potřeby ostatních skupin a vyzkoušeli, zda dokážeme odhadnout hodnoty ostatních. Také jsme si mohli uvědomit v čem jsme jiní. Je něco, co Vás překvapilo?
- Hodnoty se mohou a většinou se mění v průběhu život, jsou ovlivňováni našim okolím.
- Průzkumy hodnot ukazují, že dospělá populace v demokratických zemí tíhne spíše k nematerialistickým hodnotám.

1. projektový den: Co ovlivňuje naše rozhodování? / Výukový program Svoboda jednoho končí tam kde začíná svoboda druhého. Důsledky a závazky vyplývající z volby v demokratické společnosti

- Je možné pozorovat, že lidé v jedné společnosti mohou uznávat určité společné hodnoty, ale pro jednotlivce mohou mít různou důležitost.
- Ucelený systém sdílených norem a hodnot, které skupina lidí vnímá jako společné se nazývá kultura. Každé společenství takový systém má a slouží mu k vzájemnému dorozumívání a soužití. Tento systém může být otevřený změnám, otevřený kritice, jiným kulturám (otevřená společnost), nebo naopak si jej společenství chce chránit, je na ně zvyklé (uzavřená společnost). Neznamena to nicméně, že by se uzavřené společnosti vůbec neměnily, a naopak se u otevřené společnosti může stát, že se začne uzavírat. Na každé společenství a jednotlivce mají vliv různé vnější podněty. Změnám a sdílení některých hodnot nahrává propojenost světa příznačná pro moderní dobu internetu a čilého mezinárodního obchodu.
- Lidská práva jsou odvozena od potřeb, které člověku umožní spokojený a svobodný život. Existuje představa, že všichni lidé kromě fyziologických mají i další univerzální potřeby, jejichž naplnění vede ke spokojenému, kreativnímu a svobodnému životu. Na této představě je částečně založena koncepce lidských práv, a to že člověk může vést spokojený život díky uznání jeho hodnoty a důstojnosti druhými. Důstojné soužití lidí je možné pouze za podmínky vzájemného uznání svobody toho druhého, což zároveň obě svobody omezuje.

Poté si každý žák přepíše seznam věcí vymyšlených ve skupině na vlastní papír. Každou věc napíše na papír pod sebe, na vlastní řádek. Žáci si sednou zpět do kruhu tak, aby mezi sebou měli větší mezery a mohli v klidu pracovat každý sám za sebe.

Příběh o Noemovi a arše

Následující aktivita je inspirována příběhem o Noemovi a jeho arše. Noemovi Bůh prozradil, že chystá svět zaplavit vodou a svěřil mu úkol, aby vybral od každého druhu jeden pár zvířat, který přivede na archu a zachrání. I my (žáci) se můžeme na archu dostat, ale nemůžeme si s sebou vzít všechno, protože na Arše není tolik místa. Řekněte žákům, aby ze seznamu vyškrtli jednu věc, které jsou ochotní se vzdát, respektive vybrali 9 věcí, které by si chtěli vzít s sebou.

Všichni jsme se dostali na archu, svět zaplavila povodeň a archa teď pluje nekonečným oceánem. Na arše musíme něčím zaplatit za naše ubytování a jídlo, žáci musí nyní zaplatit a vyškrtnout ze seznamu dvě položky.

Přijde obrovská bouře, která zničí plachty, stožáry. Abychom je opravili, musíme se složit a dát některé své věci pro záchranu archy. Žáci vyškrtnou další položku, které jsou ochotni se vzdát.

Plujeme už dva měsíce na moři a konečně uvidíme zemi. Zakotvíte na pobřeží v dané zemi a tam žijí nějakí domorodci, ti vám dovolí zde vystoupit, ale musíte jim za to něco dát. Každá žák musí vyškrtnout dvě položky, aby zaplatili za čerstvou vodu.

Nyní žákům zbývají na seznamu pouze 4 věci. Z těchto čtyř věcí už mohou mít do dalšího života pouze tři věci. Lísteček s těmito posledními třemi věcmi přeloží a schovají si ho do kapsy. Žákům tak zůstanou jen poslední tři radosti. Nechte žáky krátce se zamyslet nad tím, co by to pro ně mohlo znamenat, pokud by to byla realita.

2. hodina

Forma a podrobnější popis realizace

Aktivity navazují na příběh o Noemovi a práci ve skupinách (tvorba seznamu 10 nejdůležitějších věcí). Žáci si zúží výběr na 5 priorit/věcí a vytvoří obrazy toho, jak by na základě těchto věcí vypadal život na pustém ostrově. Na konci vyberou pouze jednu věc, bez které by si skupina nedokázala představit

1. projektový den: Co ovlivňuje naše rozhodování? / Výukový program Svoboda jednoho končí tam kde začíná svoboda druhého. Důsledky a závazky vyplývající z volby v demokratické společnosti

život. Cílem je uvědomit si svoje aktuální potřeby a hodnoty, porovnat je s ostatními – čím se lišíme v čem jsme si podobní. Dílčím cílem je prožít si situaci, mohou prožívat lidé, kteří s omezenými možnostmi začínají nový život.

Metody

Práce ve skupinách, živý obraz, pantomima

Pomůcky

Papíry a psací potřeby pro skupiny a pro žáky

Podrobný popis

Výběr nejdůležitějších 5 věcí ve skupině

Žáci se spojí do skupin, v kterých vytvářeli seznam 10 nejdůležitějších věcí. Vezmou si společný seznam a vyberou z něj 5 nejdůležitějších věcí, na kterých se shodnou a které jim zůstanou. Všichni musí s výběrem souhlasit.

- V čem je rozdíl, když věci, které si ponecháme, vybíráme sami, a když vybíráme věci ve skupině?
- Je rozdíl, když člověk pracuje na své vlastní věci, než když se musí dohodnout s ostatními?
- Co jste za skupinu vybrali?

Život na pustém ostrově

Žáci pracují dál ve skupinách. Představí si, že těch pět věcí v každé skupině skutečně zbyly lidem, kteří žijí pouze s těmito věcmi na nějakém opuštěném ostrově. Promyslí si a popovídají si s ostatními ve skupině, jak tam mohou takto žít? Nechte žáky si o tom cca 5 minut povídat a pak jim zadejte úkol, aby zachytily život na ostrově pomocí živého obrazu – živá fotografie z jednoho okamžiku života na ostrově – fotografie ze všedního života na ostrově. Z živé fotografie by mělo být poznat 5 věcí, které mají žáci na seznamu. Živé fotografie pak skupiny představí ostatním. Ostatní komentují, co na živých obrazech viděli.

2. úkol – Skupiny předvedou pouze zvukem, jak to na ostrově vypadá, když je neděle. Zvuk pak postupně předvede každá skupina, začíná ten, kdo chce. Ostatní poslouchají a mají zavřené oči, pak diskutují o tom, co slyšeli a co to mohlo znamenat.

Třetím úkolem pro skupiny je udělat krátkou sehrávku (5 vteřin) pátečního oběda na ostrově formou pantomimy beze slov.

Reflexe:

- Jak by to vypadalo po 20 letech života na ostrově?
- Je nějaká věc, kterou jste se naučili?
- Měli jsme možnost si uvědomit, jaké jsou naše potřeby, hodnoty, věci, které jsou v určitých situacích pro nás důležité. Shrnutí: co považovali skupiny v předchozí situaci za důležité. Většinou se objevují nějaké radosti – být spokojený, být šťastný, co je všední, normální, co je sváteční. Radost nám většinou dělají nevšední věci.
- Učili jsme se rozhodnout, vybírat – individuálně, ve skupině. Jaký je rozdíl, když se rozhoduji sám za sebe a když se rozhoduji ve skupině.
- Vyzkoušení si spolupráce v neformální skupině – ideálně z hlediska komunikace funguje spolupráce ve skupině o velikosti 6–8 členů.

1. projektový den: Co ovlivňuje naše rozhodování? / Výukový program Svoboda jednoho končí tam kde začíná svoboda druhého. Důsledky a závazky vyplývající z volby v demokratické společnosti

- V předchozích dvou hodinách jsme si vyzkoušeli, jaké to je, když musejí lidé narychlo opustit svoje domovy, činit rychlá rozhodnutí. Některé důvody, proč lidé opouštějí své domovy budou předmětem vzdělávacího programu. Na aktivitách jsme si také ukázali, jak budeme dál pracovat.

Poslední úkol – skupiny zaškrtnou jednu věc, které by se za žádnou cenu nechtěly vzdát. Opět se na dané věci musí dohodnout, poté si věci představí. Shrnutí: Většinou se jedná o nějaké základní potřeby, které člověk potřebuje k životu. Mohou si být podobné.

